

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
Rozdział 1	
HISTORYK NAUKI I JEGO ŹRÓDŁA	17
A. Historiograficzne obrazoburstwo. Przypadek badań nad rolą Antoine'a Laurenta de Lavoisiera w dziejach chemii	22
<i>Lavoisier jako „twórca rewolucji chemicznej” i „ojciec nowoczesnej chemii”</i>	22
<i>Długie trwanie</i>	24
<i>Rzeczywiste źródła „rewolucji”</i>	31
<i>Rewolucja – ale jaka?</i>	37
B. Kartezjusz a Newton	43
<i>Wyłom Koyrégo</i>	45
<i>Genealogia zasady bezwładności</i>	51
<i>Historiograficzne dziedzictwo Koyrégo</i>	60
<i>Długie trwanie raz jeszcze</i>	65
Rozdział 2	
WIDMA PREZENTYZMU	75
<i>Podejście hermeneutyczne Hélène Metzger</i>	82
<i>Paradoksy hermeneutyki</i>	92
<i>Historia mentalności versus epistemologia historyczna</i>	101
<i>Krytyka historii mentalności i jej kryptoprezentyzmu</i>	112
<i>Spór o miejsce Geoffroy Saint-Hilaire'a w dziejach zoologii</i>	123
<i>Historia nauki à part entière (Jacques Roger)</i>	134
<i>Historyczne studia nad nauką i technologią (Bruno Latour)</i>	144
<i>Ekologia praktyk Isabelle Stengers</i>	158

Rozdział 3

SZTUKA GENETYCZNYCH PROZOPOPEI	181
<i>Geneza geometrii</i>	<i>184</i>
<i>Narodziny geometrii jako cud</i>	<i>187</i>
<i>Historiograficzny antykwarizm</i>	<i>193</i>
<i>Nieuchronność geometrii</i>	<i>195</i>
<i>Geometria jako wytwór ducha greckiego</i>	<i>204</i>
<i>Pragmatyczne źródła geometrii</i>	<i>211</i>
<i>Społeczno-polityczne uwarunkowania narodzin geometrii teoretycznej</i>	<i>222</i>
<i>Radykalna heterogeneza geometrii</i>	<i>229</i>
<i>Genetyczne prozopopeje</i>	<i>243</i>
ZAKOŃCZENIE	247
BIBLIOGRAFIA	257
INDEKS OSOBOWY	265
SUMMARY (DISCOURSE OF THE HISTORY OF SCIENCE)	270